

Nr 79.

Av herr **Almer**, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till förordning om behörighet att utöva läkarkonsten.

I en till riksdagen avlåten kungl. proposition nr 85 har Kungl. Maj:t hemställt om riksdagens yttrande över ett den kungl. propositionen åtföljande förslag till förordning om behörighet att utöva läkarkonsten. I § 7, första stycket, av ifrågavarande förslag stadgas böter eller fängelse för den som utan att vara behörig mot ersättning behandlar vissa angivna sjukdomar. Bland dessa är särskilt angivet lung-sot. Utom denna särskilda form av tuberkulos finnes emellertid andra tuberkulösa sjukdomar, vars behandling av icke sakkunnig kan få de mest avskräckande följder. Det torde här vara tillräckligt att påpeka en dylik sjukdom nämligen tuberkulosen i lederna. Denna åkomma förväxlas synnerligen ofta av den icke sakkunnige med vrickning och behandlas helt naturligt så, som lekmannen tänker sig denna sjukdom böra behandlas, nämligen med knådningar och »dragning i rätte». Detta är emellertid raka motsatsen till den behandling som vetenskapen lär. En tuberkulös ledaffär bör behandlas med immobilisation, helst i gips och varje rörelse eller massageliknande behandling gynnar endast sjukdomens utveckling. Ett exempel: En 20-årig flicka med höftsjuka, höftledstuberkulos, behandlas i 2 perioder under flera veckors tid för vrickning i höften av en beryktad »klok gumma» medelst knådning å och kraftig dragning i det sjuka benet samt risgrötoms slag. Efter hemkomsten befann sig den sjuka i det mest beklagansvärda tillstånd. Operation föreslogs nu som en sista resurs, men kom ej till stånd. Hon avled strax efteråt. Hon borde dock genom i tid inledd sakkunnig behandling kunnat komma till hälsa. Uppenbarligen är uttrycket »lung-sot» för trångt och bör utbytas mot »tuberkulos».

I medicinalstyrelsens förslag är här på som synes övertygande skäl ännu en sjukdom upptagen nämligen kräfta. De ödesdigra följder som denna sjukdoms för sena upptäckt och felaktiga behandling äro av

den art, att de bort mana till att inränga densamma bland de sjukdomar, som böra vara ett »noli me tangere» för kvacksalvare vare sig dessa göra i salvor eller sockerpiller.

I sista stycket av samma paragraf synes uttrycket »människors» böra utgå, för att vid bedömandet, om använda medel äro farliga eller ofarliga, hänsyn må tagas till fallet i fråga. Ett medel som för människor i allmänhet, friska människor, är ofarligt kan vara allt annat än ofarligt för en sjuk person.

Jag tillåter mig således hemställa,

att riksdagen måtte antaga följande ändrade lydelse av § 7 i ovan berörda förordning: Om någon som ej är eller varit därtill behörig, utövar läkar-konsten och därvid mot ersättning behandlar venerisk sjukdom, *tuberkulos*, *kräfta* eller sådan smittosam sjukdom — — — (lika med förslaget) — — — månader.
Sker — — — (lika med förslaget) — — — ett år.
Utöver — — — (lika med förslaget) — — — medel,
som äro farliga för liv och hälsa.

Stockholm den 12 april 1915.

J. S. Almer.